

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

NACRT

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DRŽAVNOM SUDBENOM VIJEĆU**

Zagreb, lipanj 2015.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM SUDBENOM VIJEĆU

Članak 1.

U Zakonu o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, br. 116/2010, 57/2011, 130/2011, 13/2013 i 28/2013) u članku 42. stavku 1. podstavak 8. briše se.

Dosadašnji podstavci 9., 10. i 11. postaju podstavci 8., 9. i 10.

U stavku 2. riječi: „provođenja postupka upisa kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike i postupka polaganja završnog ispita,“ brišu se.

Članak 2.

U članku 51. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Za suca može biti imenovana osoba koja je hrvatski državljanin.“

Dosadašnji stavci 1., 2. i 3. postaju stavci 2., 3. i 4.

Članak 3.

U članku 55.a stavku 6. brišu se riječi: „i donosi odluku o imenovanju“.

Iza stavka 8. dodaju se stavci 9., 10., 11. i 12. koji glase:

„(9) Za kandidate s najvećim brojem bodova Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere. Zahtjev se podnosi za onoliko kandidata koliko se sudaca imenuje.

(10) Na temelju izvješća o rezultatu sigurnosne provjere nadležne sigurnosno-obavještajne agencije Vijeće donosi ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka.

(11) U slučaju da kandidat iz stavka 9. ovog članka odbije dati suglasnost za provođenje sigurnosne provjere ili se u odnosu na tog kandidata utvrdi postojanje sigurnosnih zapreka, Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu sigurnosne provjere kandidata koji je ostvario sljedeći najveći broj bodova.

(12) Sigurnosna provjera provodi se sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.“

Članak 4.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„(1) Kada Vijeće za suca imenuje kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike izbor mora biti utemeljen na završnoj ocjeni koju su kandidati ostvarili u Državnoj školi i ostvarenim bodovima na razgovoru s kandidatima.

(2) Kada Vijeće za suce imenuje kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike, a završnu ocjenu u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike su ostvarili temeljem različitih mjerila, vrijednost završne ocjene tih kandidata se usklađuje na način da se završna ocjena svakog kandidata pomnoži s koeficijentom.

- (3) Koeficijent iz stavka 2. ovog članka za svakog kandidata izračunava se na način da se najviša moguća završna ocjena prema propisima koji su važili u vrijeme prijave na oglas o slobodnom sudačkom mjestu, podijeli s najvišom mogućom završnom ocjenom koju je prema važećim propisima kandidat mogao ostvariti u vrijeme njegova ocjenjivanja.
- (4) Razgovoru iz stavka 1. ovog članka mogu pristupiti samo kandidati koji su zadovoljili na psihološkom testiranju na koje ih je uputilo Vijeće.
- (5) Psihološkim testiranjem utvrđuje se sposobnost kandidata za obnašanje sudačke dužnosti, a provodi ga ovlaštena pravna osoba koju utvrdi Vijeće. Pravilnik o sadržaju, metodama i načinu provedbe psihološkog testiranja donosi Vijeće.
- (6) Kandidati koji zadovolje na psihološkom testiranju pozivaju se na razgovor pred Vijećem.
- (7) Na razgovoru kandidati mogu ostvariti najviše 30 bodova.
- (8) Za kandidate s najvećim brojem bodova Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere. Zahtjev se podnosi za onoliko kandidata koliko se sudaca imenuje.
- (9) Na temelju izvješća o rezultatu sigurnosne provjere nadležne sigurnosno-obavještajne agencije Vijeće donosi ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka.
- (10) U slučaju da kandidat iz stavka 8. ovog članka odbije dati suglasnost za provođenje sigurnosne provjere ili se u odnosu na tog kandidata utvrdi postojanje sigurnosnih zapreka, Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu sigurnosne provjere kandidata koji je ostvario sljedeći najveći broj bodova.
- (11) Sigurnosna provjera provodi se sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.“.

Članak 5.

U članku 60. stavku 2. iza riječi: „spajanje“ dodaje se zarez i riječ: „pripajanje“.

Članak 6.

Članak 61.a mijenja se i glasi:

- „(1) O potrebi popunjavanja slobodnih sudačkih mjesta trajnim premještajem Vijeće će izvijestiti objavljivanjem poziva na svojoj internetskoj stranici.
- (2) Suci koji žele biti trajno premješteni u drugi sud, u roku kojeg odredi Vijeće, dostavljaju Vijeću pisanu prijavu uz koju prilažu rješenje predsjednika suda o ispunjavanju svoje sudačke obveze za posljednje dvije godine.
- (3) Nakon proteka roka za dostavu prijava iz stavka 2. ovog članka, Vijeće će utvrditi potrebe i stanje popunjenosti sudačkih mjesta te broj primljenih, riješenih i neriješenih predmeta u sudovima u kojima prijavljeni kandidati obnašaju sudačku dužnost. Prijave sudaca koji sudačku dužnost obnašaju u sudovima u kojima bi u slučaju premještaja došlo do većih poteškoća u organizaciji rada neće se razmatrati.
- (4) Na temelju mjerila propisanih člankom 97. Zakona o sudovima, primjenom metodologije iz članka 98. Zakona o sudovima, Vijeće sastavlja listu prvenstva i donosi odluku o premještaju.“.

Članak 7.

U članku 85. stavku 1. podstavak 2. briše se, a podstavak 3. postaje podstavak 2.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U slučaju spajanja, pripajanja ili razdvajanja sudova predsjednicima svih sudova obuhvaćenih ovim preustrojem prestaje dužnost danom spajanja, pripajanja odnosno razdvajanja.

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 8.

U članku 86. stavku 1. riječi: „stavku 3.“ zamjenjuju se riječima: „stavku 4.“.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 9.

Postupci imenovanja sudaca koji su u tijeku dovršit će se prema odredbama Zakona o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, br. 116/2010, 57/2011, 130/2011, 13/2013 i 28/2013).

Postupci premještaja sudaca koji su u tijeku dovršit će se prema odredbama ovog Zakona.

Članak 10.

Pravilnik o sadržaju, metodama i načinu provedbe psihološkog testiranja Vijeće će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. rujna 2015. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Zakon o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, br. 116/2010, 57/2011, 130/2011, 13/2013 i 28/2013) donesen je 2010. godine nakon Promjene Ustava Republike Hrvatske kojom su, između ostalog, izmijenjene i odredbe članka 123. Ustava Republike Hrvatske kojim se Državno sudbeno vijeće uređuje kao samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj.

Prema članku 123. Ustava Republike Hrvatske, Državno sudbeno vijeće u skladu s Ustavom i Zakonom samostalno odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještanju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika sudova te svoje odluke donosi na nepristran način, na temelju kriterija propisanih zakonom. Ovim izmjenama proširen je i djelokrug Državnog sudbenog vijeća sudjelovanjem Vijeća u osposobljavanju i usavršavanju sudaca i drugog pravosudnog osoblja. Značajna novina koju je donijela izmjena članka 123. Ustava Republike Hrvatske bila je i da se način izbora članova Državnog sudbenog vijeća uređuje zakonom.

Zakonom o Državnom sudbenom vijeću posebno je propisan postupak imenovanja sudaca koji se prvi put imenuju na sudačku dužnost, a kojima je uspješno završena Državna škola za pravosudne dužnosnike propisana kao uvjet za imenovanje. Sukladno navedenom djelokrug Vijeća proširen je i dužnošću provođenja postupka upisa kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike i postupka polaganja završnog ispita.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, broj 57/2011) propisano je da imenovanje sudaca iz reda kandidata koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike mora biti utemeljeno na završnoj ocjeni koju su kandidati ostvarili u Državnoj školi i ostvarenim bodovima na razgovoru s kandidatima.

Nastavno na predložene izmjene i dopune Zakona o Pravosudnoj akademiji kojima se provodi reforma sustava ulaska u pravosudnu dužnost predlaže se i u Zakon o Državnom sudbenom vijeću ugraditi mehanizme izjednačavanja vrednovanja uvjeta za upis u Državnu školu za pravosudne dužnosnike te vrednovanja završnog ispita kandidata koji su ga položili prema ranijim propisima i kandidata koji će ga ubuduće polagati. Prema važećim odredbama Zakona o Pravosudnoj akademiji (Narodne novine, br. 153/2009 i 127/2010) na natječaj za prijam u Državnu školu za pravosudne dužnosnike mogu se javiti kandidati koji su na pravosudnom ispitu ostvarili najmanje 70 bodova. Budući da Zakon o pripravnicima u pravosudnim organima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 54/74, 29/78 i 13/90), koji je u primjeni bio do 1. rujna 2009. godine, nije poznao bodovanje postignutog uspjeha, radi omogućavanja upisa u Državnu školu kandidatima koji su pravosudni ispit položili prema odredbama tog Zakona nametala se obveza polaganja posebnog pisanog ispita pred Državnim sudbenim vijećem te su se tako postignuti bodovi uzimali u obzir u postupku upisa u Državnu školu, ali i pri utvrđivanju završne ocjene. S obzirom na nastalu nejednakost u položaju ove dvije kategorije kandidata ovim se Zakonom predlaže izjednačiti njihov položaj.

Budući da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji propisuje da postupak upisa i završnog ispita u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike provode posebna povjerenstva, čije članove iz reda sudaca Vrhovnog suda Republike

Hrvatske, zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i ministra pravosuđa imenuje Upravno vijeće Akademije na vrijeme od četiri godine, predlaže se iz Zakona o Državnom sudbenom vijeću brisati odredbu koja u nadležnost Vijeća stavlja provedbu postupka upisa i postupka polaganja završnog ispita u Državnoj školi.

Kako se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji i osobama koje nisu pohađale Državnu školu za pravosudne dužnosnike omogućuje da pod određenim uvjetima pristupe polaganju završnog ispita u Školi, nakon čega se smatra da su je završile i nakon čega stječu pravo natjecati se za imenovanje na sudačku dužnost, predlaže se brisati odredbe Zakona o Pravosudnoj akademiji o provedbi psihološkog testiranja u postupku upisa u Državnu školu, a s obzirom da bi polaznici Škole u odnosu na ove osobe bili stavljeni u neravnopravan položaj. Iz navedenog se razloga ovim izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću predlaže da psihološko testiranje pri imenovanju na sudačku dužnost u sudovima prvog stupnja provodi Državno sudbeno vijeće.

Ovim se Zakonom također predlaže u postupak prvog imenovanja na sudačku dužnost, kao i imenovanja osoba koje nisu pravosudni dužnosnici na mjesta sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske uvesti sigurnosnu provjeru. S obzirom na specifičnost pravosudne dužnosti smatra se svrhovitim utvrditi postojanje činjenica koje eventualno upućuju na mogućnost zlorabe ili postojanje određenih rizika od zlorabe dužnosti odnosno od zlorabe određenih prava ili ovlasti na štetu nacionalne sigurnosti ili interesa Republike Hrvatske. Ova mogućnost predviđena je Zakonom o sigurnosnim provjerama (Narodne novine, br. 85/2008 i 86/2012) za osobe koje se imenuju na određenu dužnost.

Radi veće učinkovitosti, objektivnosti i transparentnosti postupka premještanja sudaca ovim se Zakonom navedeni postupak detaljnije razrađuje, prvenstveno propisivanjem da se odluka Vijeća o premještanju donosi na temelju liste prvenstva utemeljene na mjerilima iz članka 97. uz primjenu članka 98. Zakona o sudovima, vodeći računa o potrebama i potpunosti sudačkih mjesta te broju primljenih, riješenih i neriješenih predmeta u sudu u koji se sudac premješta.

S ciljem otklona nejasnoća i dosadašnjih dvojbi precizira se pojam preustroja suda, a s njim u vezi i prestanak dužnosti predsjednika sudova nastalih spajanjem, pripajanjem odnosno razdvajanjem nakon preustroja.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim se člankom iz djelokruga Državnog sudbenog vijeća izostavlja provedba postupka upisa i postupka polaganja završnog ispita u Državnoj školi, a s obzirom na rješenja predložena izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji kojima se propisuje da postupak upisa i završnog ispita u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike provode posebna povjerenstva čije članove iz reda sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i ministra pravosuđa, imenuje Upravno vijeće Akademije na vrijeme od četiri godine.

Članak 2.

Ovim se člankom kao opći uvjet za imenovanje sudaca u Republici Hrvatskoj propisuje hrvatsko državljanstvo.

Članak 3.

Ovim se člankom propisuje da u postupku imenovanja sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda kandidata koji nisu pravosudni dužnosnici Vijeće za kandidate s najvećim brojem bodova nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere te da na temelju podnesenog izvješća o rezultatu sigurnosne provjere donosi ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka. Nadalje, propisuje se i postupak u slučaju da se u odnosu na navedene kandidate utvrdi postojanje sigurnosnih zapreka ili da odbiju dati pristanak na provedbu sigurnosne provjere. Sigurnosna provjera provodi se sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.

S obzirom na specifičnost pravosudne dužnosti smatra se svrhovitim utvrditi postojanje činjenica koje eventualno upućuju na mogućnost zlorabe ili postojanje određenih rizika od zlorabe dužnosti odnosno od zlorabe određenih prava ili ovlasti na štetu nacionalne sigurnosti ili interesa Republike Hrvatske. Ova mogućnost predviđena je Zakonom o sigurnosnim provjerama (Narodne novine, br. 85/2008 i 86/2012) za osobe koje se imenuju na određenu dužnost.

Članak 4.

Ovim se člankom propisuju uvjeti za imenovanje sudaca prvostupanijskih sudova odnosno propisuje da izbor kandidata mora biti utemeljen na završnoj ocjeni koju je kandidat ostvario u Državnoj školi i ostvarenim bodovima na razgovoru s kandidatom.

Radi izjednačavanja položaja kandidata koji su završnu ocjenu u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike ostvarili temeljem različitih mjerila, predlaže se da Vijeće završne ocjene takvih kandidata usklađuje množenjem završne ocjene svakog kandidata koeficijentom koji se za svakog kandidata izračunava na način da se najviša moguća završna ocjena prema propisima koji su važili u vrijeme prijave na oglas o slobodnom mjestu zamjenika općinskog državnog odvjetnika podijeli s najvišom mogućom završnom ocjenom koju je prema važećim propisima kandidat mogao ostvariti u vrijeme njegova ocjenjivanja.

Predlaže se da usmenom razgovoru u postupku imenovanja prvostupanijskih sudaca mogu pristupiti samo kandidati koji su zadovoljili na psihološkom testiranju na koje ih je uputilo Vijeće i u odnosu na koje je Vijeće ocijenilo da ne postoje sigurnosne zapreke.

Kako se Konačnim prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji i osobama koje nisu pohađale Državnu školu za pravosudne dužnosnike omogućuje da pod određenim uvjetima pristupe polaganju završnog ispita u Školi, nakon čega se smatra da su je završile i nakon čega stječu pravo natjecati se za imenovanje na sudačku dužnost, predlaže se brisati odredbe Zakona o Pravosudnoj akademiji o provedbi psihološkog testiranja u postupku upisa u Državnu školu, a s obzirom da bi polaznici Škole u odnosu na ove osobe bili stavljeni u neravnopravan položaj. Iz navedenog se razloga ovim izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću predlaže da psihološko testiranje pri imenovanju na dužnost suca prvostupanijskog suda provodi Državno sudbeno vijeće. Ovim se člankom nadalje propisuje da se psihološkim testiranjem utvrđuje sposobnost kandidata za obnašanje sudačke dužnosti te da ga provodi ovlaštena pravna osoba koju utvrdi Vijeće. O sadržaju, metodama i načinu provedbe psihološkog testiranja Vijeće donosi poseban Pravilnik.

Također se propisuje da za kandidate koji zadovolje na psihološkom testiranju Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere koja se provodi sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama i da na temelju izvješća

o rezultatu sigurnosne provjere nadležne sigurnosno-obavještajne agencije Vijeće donosi ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka. S obzirom na specifičnost pravosudne dužnosti smatra se svrhovitim utvrditi eventualno postojanje ovakvih činjenica. Ova mogućnost predviđena je Zakonom o sigurnosnim provjerama (Narodne novine, br. 85/2008 i 86/2012) za osobe koje se imenuju na određenu dužnost.

S obzirom da se u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji predlaže izmjena najveće moguće završne ocjene koja se može ostvariti u Državnoj školi, radi zadržavanja postojećeg razmjera između broja bodova završne ocjene u odnosu na bodove koje kandidat može ostvariti na razgovoru u postupku imenovanja pred Državnim sudbenim vijećem predlaže se da najveći mogući broj bodova koji se može ostvariti na tom razgovoru bude 30.

Članak 5.

Ovim se člankom precizira pojam preustroja suda te propisuje da se preustrojem, pored spajanja i razdvajanja, promjena u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti, promjena unutarnjeg ustrojstva te promjena potrebnog broja sudaca u sudu sukladno odluci ministra pravosuđa, smatra i pripajanje sudova.

Članak 6.

Ovim se člankom radi veće učinkovitosti, objektivnosti i transparentnosti postupka trajnog premještaja sudaca navedeni postupak dodatno razrađuje. U istom Vijeće najprije utvrđuje potrebe i stanje popunjenosti sudačkih mjesta te broj primljenih, riješenih i neriješenih predmeta u sudovima u kojima prijavljeni kandidati obnašaju sudačku dužnost, iz kojeg razloga prijave kandidata koji sudačku dužnost obnašaju u sudovima u kojima bi u slučaju premještaja sudaca došlo do većih poteškoća u organizaciji rada neće niti razmatrati. Nadalje, odluka Vijeća o premještaju donosi se na temelju liste prvenstva utemeljene na mjerilima iz članka 97. uz primjenu članka 98. Zakona o sudovima.

Članak 7.

Ovim se člankom, s ciljem otklona postojećih nejasnoća i dosadašnjih dvojbi u tumačenju odredbe članka 85. stavka 1. podstavka 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću, posebno propisuje da u slučaju spajanja, pripajanja ili razdvajanja sudova predsjednicima svih sudova obuhvaćenih ovim preustrojem prestaje dužnost danom spajanja, pripajanja odnosno razdvajanja.

Članak 8.

Ovim se člankom zbog izmjena u članku 85. stavku 1. odnosno stavku 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću u članku 86. stavku 1. Zakona vrši prenumeracija njegovih stavaka.

Članak 9.

Ovim se člankom propisuje da će se postupci imenovanja sudaca koji su u tijeku dovršiti prema odredbama zakona koji je bio na snazi do stupanja na snagu ovog Zakona te da će se postupci premještaja sudaca koji su u tijeku dovršiti prema odredbama ovog Zakona.

Članak 10.

Ovim se člankom propisuje rok od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona u kojem će Državno sudbeno vijeće donijeti Pravilnik o sadržaju, metodama i načinu provedbe psihološkog testiranja.

Članak 11.

Ovim se člankom propisuje vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću razlikuje se od Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću zbog potrebe dodatne razrade instituta premještaja sudaca te pojašnjenja odredba o preustroju sudova i prestanku dužnosti predsjednika sudova u slučaju preustroja, koje su potrebe posebno došle do izražaja nakon provedene reorganizacije pravosudnog sustava i stupanja na snagu Zakona o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, br. 128/2014).

Tako je radi veće učinkovitosti, objektivnosti i transparentnosti postupka trajnog premještaja sudaca ovim Zakonom dodatno razrađen navedeni postupak. U istom Vijeće najprije najprije utvrđuje potrebe i stanje popunjenosti sudačkih mjesta te broj primljenih, riješenih i neriješenih predmeta u sudovima u kojima prijavljeni kandidati obnašaju sudačku dužnost, iz kojeg razloga prijave kandidata koji sudačku dužnost obnašaju u sudovima u kojima bi u slučaju premještaja sudaca došlo do većih poteškoća u organizaciji rada neće niti razmatrati. Nadalje, odluka Vijeća o premještaju donosi se na temelju liste prvenstva, utemeljene na mjerilima iz članka 97. uz primjenu članka 98. Zakona o sudovima.

S ciljem otklona nejasnoća i dosadašnjih dvojbi u tumačenju pojma preustroja suda, u odredbu članka 60. stavka 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću uvršten je i pojam pripajanja suda, dok je u članku 85. postojeća odredba članka 85. stavka 1. podstavka 2. zamijenjena odredbom novog stavka 2. kojim se propisuje da predsjednicima sudova obuhvaćenih preustrojem dužnost prestaje danom kojim se navedeni sudovi spajaju, pripajaju ili razdvajaju.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A NISU PRIHVAĆENI I RAZLOZI ZBOG KOJIH NISU PRIHVAĆENI

Na sjednicama Odbora za zakonodavstvo i Odbora za pravosuđe te u raspravi u Hrvatskom saboru predloženo je dodatno razmatranje i dorada odredaba o provođenju temeljne sigurnosne provjere, odredaba o provođenju psihološkog testiranja kandidata za suce te odredaba koje se odnose na koncept razgovora kandidata za suce pred Državnim sudbenim vijećem.

Primjedbe i prijedlozi za izmjenu odredaba Prijedloga Zakona nisu prihvaćeni iz sljedećih razloga.

U postupak prvog imenovanja na sudačku dužnost, kao i postupak imenovanja osoba koje nisu pravosudni dužnosnici na mjesta sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovim se Zakonom uvodi temeljna sigurnosna provjera, i to s obzirom na specifičnost pravosudne dužnosti, u odnosu na koju se smatra svrhovitim prethodno utvrditi postojanje činjenica koje eventualno upućuju na mogućnost zlouporabe ili postojanje određenih rizika od zlouporabe dužnosti odnosno od zlouporabe određenih prava ili ovlasti na štetu nacionalne sigurnosti ili interesa Republike Hrvatske, u skladu s mogućnosti koja je Zakonom o sigurnosnim provjerama (Narodne novine, br. 85/2008 i 86/2012) predviđena za osobe koje se imenuju na određenu dužnost.

Imajući u vidu prvenstveno načelo zaštite stečenih prava, načelo stalnosti sudačke dužnosti te ograničenost osnova za razrješenje sudačke dužnosti koje su propisane i samim Ustavom Republike Hrvatske, već imenovani suci ne mogu se podvrgnuti temeljnoj sigurnosnoj provjeri jer za to nema odgovarajuće zakonske osnove, niti bi se postojanje sigurnosnih zapreka moglo samostalno sankcionirati kroz stegovnu odgovornost ili razrješenje dužnosti. Propisivanjem provedbe obvezne provjere za prethodno navedene kategorije kandidata za suce osigurat će se da u budućnosti svi suci u našem sustavu prođu kroz temeljnu sigurnosnu provjeru.

Zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere u prethodno navedenim postupcima imenovanja predloženo je podnijeti u odnosu na onoliki broj kandidata s najvećim brojem bodova koliko će ih se i imenovati. S obzirom da je razgovor pred Vijećem u postupku imenovanja konačno sredstvo ocjenjivanja i rangiranja kandidata, broj najboljih kandidata bit će podudaran s brojem kandidata koji će se imenovati i s brojem kandidata u odnosu na koje će se zatražiti provedba temeljne sigurnosne provjere.

U odnosu na primjedbe dane na predložene odredbe o psihološkom testiranju ističe se da provedba ovog testiranja već postoji u našem sustavu pri upisu u Državnu školu za pravosudne dužnosnike te da se ovim Zakonom provedba psihološkog testiranja isključivo pozicionira u nešto kasnijoj fazi ulaska u profesiju, i to neposredno prije provedbe razgovora s kandidatima za suce pred Državnim sudbenim vijećem, koje se rješenje smatra korisnijim i objektivnijim za vrednovanje i ocjenu sposobnosti kandidata za imenovanje na sudačku dužnost. Dosadašnja praksa pokazala je da navedeno testiranje predstavlja učinkovito sredstvo prethodne selekcije kandidata za sudačku dužnost pa nema razloga niti kod budućih imenovanja izostaviti ovaj dio postupka. Pored toga, Zakon o Državnom sudbenom vijeću već sadrži odredbu kojom je propisana mogućnost da Državno sudbeno vijeće samostalno ili na prijedlog predsjednika suda odredi da se sudac, iz čijeg ponašanja ili odnosa prema radu proizlazi sumnja na trajni gubitak sposobnosti za obnašanje sudačke dužnosti, podvrgne liječničkoj prosudbi tjelesnih i duševnih sposobnosti, pri čemu je nepodvrgavanje ovoj prosudbi ujedno propisano i kao posebno stegovno djelo. Sukladno navedenom, mogućnost prosudbe psihološke sposobnosti za obnašanje sudačke dužnosti već sadržajno i suštinski postoji u našem sustavu te je nema potrebe dodatno propisivati.

Također se ističe da je ovlast donošenja posebnog pravilnika o sadržaju, metodama i postupku provedbe psihološkog testiranja dana Državnom sudbenom vijeću jer je postupak provedbe ovog testiranja dio postupka imenovanja sudaca u sudove prvog stupnja te stoga mora biti jedinstveno i jednoobrazno propisan. Navedeno rješenje ne znači da će Vijeće samostalno propisivati standarde i metode testiranja, bez uvažavanja stručnih znanja i mišljenja nadležnih tijela. Pored navedenog, ističe se i da je prema trenutno važećem rješenju Zakona o

Pravosudnoj akademiji Upravno vijeće Akademije u studenom 2010. donijelo Pravilnik o sadržaju i metodama provođenja psihološkoga testa kandidata za prijam u Državnu školu, prema kojem su već dvije generacije polaznika Škole prošle postupak psihološkog testiranja.

Konačno, ističe se i da predložene odredbe članka 4. Prijedloga Zakona odnosno Konačnog prijedloga Zakona ne mijenjaju koncept razgovora kandidata koji se za suce imenuju nakon završene Državne škole, već samo dopunjuju i razrađuju onaj postojeći. Dakle, pored dopune postupka imenovanja provedbom psihološkog testiranja i temeljne sigurnosne provjere o čemu je već podrobno obrazloženo, imenovanje ovih kandidata i dalje ostaje utemeljeno isključivo na završnoj ocjeni ostvarenoj u Školi i bodovima ostvarenim na razgovoru pred Vijećem. Pri tome je najveći mogući broj bodova koji se na razgovoru mogu postići izmijenjen na način da umjesto 20 iznosi 30, i to s obzirom da se kroz izmjene Zakona o Pravosudnoj akademiji predlaže izmjena najveće moguće završne ocjene koja se može ostvariti u Državnoj školi na ukupno 300 bodova, pa je predmetna izmjena u Zakonu o Državnom sudbenom vijeću predložena isključivo s ciljem zadržavanja postojećeg razmjera između broja bodova završne ocjene u odnosu na bodove koje kandidat može ostvariti na razgovoru u postupku imenovanja pred Državnim sudbenim vijećem.

U postupku imenovanja dodatno je propisan i način usklađivanja završnih ocjena kandidata koji su ih ostvarili temeljem različitih mjerila radi izjednačavanja položaja svih kandidata u postupku imenovanja. Sve navedeno ne utječe na izmjenu koncepta razgovora u postupcima imenovanja kandidata sa završenom Državnom školom za suce prvostupanijskih sudova.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 42.

(1) U djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje sudaca,
- imenovanje i razrješenje predsjednika sudova,
- odlučivanje o imunitetu sudaca,
- premještaj sudaca,
- vođenje stegovnog postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti sudaca,
- odlučivanje o razrješenju sudaca,
- sudjelovanje u osposobljavanju i usavršavanju sudaca i sudskih službenika,
- provođenje postupka upisa kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike i postupka polaganja završnog ispita,
- donošenje Metodologije izrade ocjene sudaca,
- vođenje osobnih očevidnika sudaca,
- vođenje i kontrola imovinskih kartica sudaca.

(2) Član Vijeća izuzet je od obavljanja dužnosti člana Vijeća u postupku imenovanja sudaca, imenovanja i razrješenja predsjednika sudova, premještaja sudaca, odlučivanja o razrješenju sudaca, stegovnom postupku, provođenja postupka upisa kandidata u Državnu školu za pravosudne dužnosnike i postupka polaganja završnog ispita, vođenja i kontrole imovinskih kartica sudaca te u postupku odlučivanja o imunitetu suca ako mu je kandidat ili sudac, odnosno jedan od kandidata ili sudaca:

- 1) bračni ili izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li bračni ili izvanbračni odnos prestao ili nije,
- 2) srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja,
- 3) u odnosu skrbnika, šticećenika, posvojitelja, posvojenika, hranitelja, hranjenika, smještene osobe ili udomitelja.

(3) Član Vijeća, čim sazna da postoji koji od razloga za izuzeće iz stavka 2. ovoga članka, dužan je odmah prekinuti obavljanje svih radnji u postupku i o tome obavijestiti Vijeće.

(4) Ako član Vijeća, izvan slučajeva iz stavka 2. ovoga članka, zna za okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost u postupcima iz stavka 1. ovoga članka, dužan je o tome odmah obavijestiti Vijeće koje će donijeti odgovarajuću odluku.

Članak 51.

(1) Za suca prekršajnog, općinskog, trgovačkog i upravnog suda može biti imenovana osoba koja je završila Državnu školu za pravosudne dužnosnike.

(2) Za suca županijskog suda, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja radi kao pravosudni dužnosnik najmanje 8 godina.

(3) Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je najmanje 15 godina radila kao pravosudni dužnosnik, isto toliko godina bila odvjetnik, javni bilježnik, sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva nakon položenog pravosudnog ispita i ugledni pravnik s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 20 godina radnog iskustva, koji se dokazao svojim stručnim radom na određenom pravnom području, kao i stručnim i znanstvenim radovima.

Članak 55.a

- (1) Kandidati za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji su podnijeli prijave na oglas, a nisu pravosudni dužnosnici, pristupaju provjeri znanja pred Vijećem. Provjera znanja sastoji se od izrade jedne ili više pisanih radnji, u skladu s odredbama Pravilnika koji donosi Državno sudbeno vijeće.
- (2) Kandidati pisane radnje izrađuju pod osobnim zaporkama.
- (3) Kandidati mogu iz jedne ili više pisanih radnji ostvariti najviše 150 bodova.
- (4) Kandidati koji su zbrojem bodova dobivenim na provjeri znanja ostvarili najbolji uspjeh pozivaju se na usmeni razgovor.
- (5) Na usmenom razgovoru kandidat može ostvariti najviše 20 bodova.
- (6) Na temelju rezultata provjere znanja i usmenog razgovora Vijeće sastavlja listu prvenstva kandidata i donosi odluku o imenovanju.
- (7) Lista prvenstva objavljuje se na internetskim stranicama Vijeća i sadrži ukupan zbroj bodova i bodove ostvarene po svakom od kriterija.
- (8) Vijeće donosi Pravilnik o načinu provođenja i ocjenjivanju pisanih radnji iz stavka 1. ovoga članka te načinu provođenja i ocjenjivanja usmenog razgovora iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 56.

- (1) Kada Vijeće za suca imenuje kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike izbor mora biti utemeljen na završnoj ocjeni koju su kandidati ostvarili u Državnoj školi i ostvarenim bodovima na razgovoru s kandidatima.
- (2) Na razgovoru kandidati mogu ostvariti najviše 20 bodova.

Članak 60.

- (1) U slučaju ukidanja ili preustroja suda Vijeće će premjestiti suca na drugi sud istog stupnja i bez pristanka suca.
- (2) Preustrojem se smatra spajanje i razdvajanje sudova i druge promjene u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova, promjena unutarnjeg ustrojstva suda te promjena potrebnog broja sudaca u sudu sukladno odluci ministra pravosuđa.
- (3) Protiv odluke Vijeća o premještanju sudac ima pravo pokrenuti upravni spor.

Članak 61.a

- (1) O potrebi popunjavanja slobodnih sudačkih mjesta premještanjem Vijeće će izvijestiti objavljivanjem obavijesti na svojoj internetskoj stranici.
- (2) Suci koji žele biti trajno ili privremeno premješteni u drugi sud, u roku kojeg odredi Vijeće dostavljaju Vijeću pisani zahtjev uz koji prilažu rješenje predsjednika suda o ispunjavanju svoje sudačke obveze za posljednje dvije godine.
- (3) Vijeće sastavlja listu prvenstva sudaca vodeći računa o postotku ispunjenja Okvirnih mjerila za rad sudaca i postotku ukidnih odluka.
- (4) Prilikom donošenja odluke o premještanju, Vijeće će voditi računa o potrebama suda s kojeg se sudac premješta i suda u koji se premješta, te listi prvenstva sudaca iz prethodnog stavka.

Članak 85.

(1) Predsjedniku prestaje dužnost:

- kada mu prestane sudačka dužnost, danom prestanka sudačke dužnosti,
- u slučaju spajanja sudova, danom s kojim se sudovi spajaju,
- kada mu bude izrečena stegovna kazna, danom pravomoćnosti odluke.

(2) Odluku kojom se utvrđuje prestanak dužnosti predsjednika suda donosi Vijeće.

(3) Vijeće će predsjednika suda razriješiti dužnosti:

1. kada poslove sudske uprave obavlja protivno propisima,
2. kada ne poduzima mjere iz svojih ovlasti za učinkovit rad suda,
3. kada bez opravdanog razloga ne ostvaruje program rada izložen u postupku imenovanja na dužnost predsjednika suda,
4. kada propuštanjem nadzora, ili neposredno, krši propise o dodjeljivanju predmeta u rad,
5. kada kršenjem propisa ili na drugi način povrijedi načelo neovisnosti suca u suđenju,
6. kada ne podnese zahtjev za pokretanje postupka zbog počinjenoga stegovnog djela u zakonom predviđenim slučajevima odnosno zloupotrebljava svoj položaj ovlaštenog predlagatelja pokretanja stegovnog postupka,
7. kada je svojim ponašanjem ili na drugi način nanio štetu ugledu suda ili sudačkoj dužnosti,
8. kada je privremeno udaljen sa sudačke dužnosti.

(4) Prijedlog za razrješenje predsjednika suda može podnijeti predsjednik neposredno višeg suda, predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske i ministar pravosuđa.

(5) Predsjednik suda može i sam zatražiti razrješenje od dužnosti predsjednika suda.

Članak 86.

(1) Prije donošenja odluke o razrješenju predsjednika suda iz razloga navedenih u članku 85. stavku 3. točkama 1., 2., 3., 4. i 5. ovog Zakona Vijeće će tražiti pisano izjašnjenje predsjednika suda.

(2) Rok za davanje izjašnjenja ne može biti kraći od osam dana od dana primitka poziva za izjašnjenje.

(3) Nakon primitka pisanog izjašnjenja Vijeće može pozvati predsjednika suda radi dodatnog usmenog izjašnjenja, o čemu će sastaviti zapisnik.

(4) Odluka o razrješenju donosi se u pisanom obliku i mora biti obrazložena.

(5) Protiv odluke Vijeća o razrješenju predsjednik suda ima pravo pokrenuti upravni spor.

